

Специјални резерват природе

"Увац"

Број: 20/21

Датум: 23.04.2021.

МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Кнеза Милоша бр.20
11000 Београд

**ИЗВЕШТАЈ О СТЕПЕНУ УСКЛАЂЕНОСТИ ПЛАНИРАНИХ И РЕАЛИЗОВАНИХ
АКТИВНОСТИ ИЗ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЗА 2021. ГОДИНУ**

За период од 01.01.2021. до 31.03.2021. године

I ОСНОВНИ СТАТУСНИ ПОДАЦИ

Пословно име: Резерват Увац д.о.о.

Седиште: Трг војводе Петра Бојовића бр.3, 31320 Нова Варош

Претежна делатност: 9104- Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности

Матични број: 20236493

ПИБ: 104781633

Надлежно министарство: Министарство заштите животне средине

II ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОСЛОВАЊА

Друштво са ограниченом одговорношћу Резерват Увац из Нове Вароши (У даљем тексту Друштво) је основано одлуком Владе Републике Србије („Службени гласник РС“, број 110/06) у децембру 2006. године и управљач је над Специјалним резерватом природе Увац, као и корисник рибарског подручја СРП Увац.

Програм пословања Друштва са ограниченом одговорношћу Резерват Увац из Нове Вароши за 2021. годину урађен је у складу са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 15/2016, 88/2019). Програм је сачињен у складу са Уредбом о утврђивању елемената годишњег програма пословања за 2021. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2021-2023. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, коју је Влада усвојила 15. октобра 2020. године 05 Број:110-8035/2020.

У оквиру „Делатности ботаничких и зоолошких вртова и заштите природних вредности (шифра делатности 9104), делатност Друштва од општег интереса је управљање специјалним резерватом природе. Друштво обавља послове: спречавање активности које могу нарушити основна обележја и друга својства СРП „Увац“, врши заштиту станишта, побољшава стање других значајних врста птица, ловне дивљачи и осталог животињског света. Наведене активности се спроводе да би се сачувала: разноврсност флоре, шумских и осталих биљних заједница, рељефна и водна обележја и спелеолошке и друге вредности геонаслеђа, као и да би се очували и побољшали природни чиниоци животне средине, првенствено квалитет вода и земљишта.

Осим претежне делатности, Друштво обавља и следеће делатности: 5030- Превоз путника унутрашњим пловним путевима, 5040- Превоз терета унутрашњим пловним путевима, 5222- Услужне делатности у воденом саобраћају.

Програмом се утврђују конкретне активности и задаци пословања Друштва за 2021. годину, ради спровођења и унапређења основне делатности Друштва и стварања одговарајућих услова за организационо и кадровско оспособљавање у функцији спровођења заштите и развоја природних и створених вредности Специјалног резервата природе „Увац“. Овим Програмом су утврђени и задаци из оквира других делатности које обавља Друштво ради унапређивања стања природних и створених вредности резервата.

Сви циљеви и задаци усклађени су са предвиђеним обимом финансијских средстава, као и материјалном претпоставком реализације постављених циљева и задатака.

Програм пословања за 2021. годину је у складу са Програмом управљања Специјалним резерватом природе „Увац“. Годишњи Програм управљања за 2021. годину је усвојен и на исти је Министарско заштите животне средине дало сагласност број: 353-02-02297/2020-04 од 24. децембра 2020. године. Годишњи Програм пословања за 2021. годину је усвојен и на исти је Влада дала сагласност 05 Број: 023-1759/2021 од 4. марта 2021. године.

Програмом пословања за 2021. годину планирано је запошљавање четири лица (једно лице за обављање послова управника резервата, два лица за послове рибочувара и једног чувара природе).

31. марта 2021. године, једном лицу (чувар заштићеног подручја) је истекао Уговор на одређено време. Након објављеног конкурса за пријем чувара природе, потписан је Уговор о раду на неодређено време.

На крају извештајног периода, Резерват Увац д.о.о. има укупно четрнаест запослених лица: четири лица запослена у управи/администрацији (директор, руководилац чуварске службе/управник рибарског подручја, саветник за нормативно – правне послове, књиговођа), шест чувара заштићеног подручја, два рибочувара, један помоћни радник и један секретар Друштва.

Сва лица која се налазе у радном односу у Резерват Увац д.о.о. обављала су послове и задатке на заштити и унапређењу свеукупног стања на заштићеном подручју Специјалног резервата природе "Увац", у складу са законима и подзаконским актима која третирају ову област. И даље радећи у условима епидемије, поштујући прописане епидемиолошке мере (ношење маске у затвореном простору, дезинфекција алкохолом површина у службеним просторијама и возилима) запослени су обављали послове у складу са својим физичким и професионалним могућностима.

Чувари на располагању имају шест теретних и четири путничка возила (две ладе ниве 4x4 и honda, лада нива урбан 4x4), као и чамце са ванбродским моторима.

Сва возила и пловила су регистрована. Вршимо редовно амортизацију материјално-техничких средстава. Регистрована су и понтонска пристана места на Растокама и код Ледене пећине.

Чуварска служба својим присуством на терену, прати и контролише да ли се активности на заштићеном подручју обављају у складу са законима и другим важећим актима, да ли се угрожава биљни и животињски свет и да ли се угрожавају и нарушавају други чиниоци животне средине, да ли се риболов обавља у складу са Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, иако су снег, лед и јак ветар, у извештајном периоду, отежавали рад на терену.

Поред свакодневних теренских активности као што су довоз угинулих животиња на хранилиште, обилазак терена, померање и сидрење пловила, услед снежних падавина чувари су чистили приступне путеве хранилишту као и само хранилиште, прилазе визиторском центру, волијери.

Раније набављене и постављене камере са соларним плочама и акумулаторима за снимање мрестилишта и гнезда белоглавог супа у многоме помажу чуварској служби која својим редовним и квалификованим радом обезбеђује поштовање прописаних режима заштите као и очување повереног подручја.

Због удара грома, још крајем 2020. године, настао је проблем са радом видео надзора на хранилишту Манастирине. Кварови су отклоњени а такође је измештен тј. постављен нови носећи стуб за камеру. Видео надзор је стављен у функцију и омогућено је у службеним просторијама пратити „дешавања“ на хранилишту и околини. Уредно се води евиденција дешавања на овом делу заштићеног подручја (најосетљивијем) како у погледу безбедности јединки белоглавог супа тако и због прикупљања других података везаних за миграторна кретања птица и сл.

Током извештајног периода чуварска служба резервата пратила је и контролисала популацију белоглавог супа која је настањена на овом подручју. Једна од важнијих активности чувара је изношење хране на хранилиште Манастирина. Обезбеђивање довољне количине хране је основни задатак чуварске службе. Тренутно немамо проблема са обезбеђивањем потребне количине хране за рад хранилишта.

У волијери, прихватилишту за птице, су смештене две јединке белоглавог супа. Они се редовно хране и обилазе од стране чуварске службе. Реч је о младунцима који су пронађени на обали Увачког језера још током летњих месеци предходне године и нису враћени у природу по препоруци ветеринара.

У извештајном периоду, на жалост, дошло је до угинућа јединки белоглавог супа. Први случај је угинуће јединке са сателитским одашиљачем, тачније суп Небојиша. Управо пратећи сигнал са одашиљача и дајући упутства и координате где се птица налази, стручни сарадник Института за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ и један од оснивача поменуте фондације, др. Саша Маринковић је указао на то да је птица у проблему и као и на место где се налази. По изузетно лошим временским условима и неприступачном терену припадници чуварске службе Резерват Увац д.о.о., су у месту Маџброд, на територији општине Сјеница пронашли угинулу птицу. О свему су обавештене надлежне институције и наложено је да се птица не замрзава већ донесе у Београд, што је и учињено.

Друго угинуће се догодило у околини Ариља о чему су нас обавестили представници еколошког удружења „Рзав“. Обавештене су надлежне институције и добијено је упутство да се птица вози на Ветеринарски факултет да би се урадила обдукција и утврдио узрок угинућа. Званични извештај са обдукције чекамо.

Последње две јединке су нађене угинуле, једна на Радоињском језеру, друга на Увачком језеру. О свему су обавештене надлежне институције и поступило се према инструкцијама Министарства заштите животне средине. Птице су довезене на Ветеринарски факултет у Београду ради обдукције.

У Београд се ишло и ради одвожења повређене јединке сове кукувије, коју су пронашли туристи на ауто – путу код Обреновца и донели на Златар. О томе су обавестили Резерват Увац д.о.о. Након указане помоћи од стране ветеринара (ветеринарска амбуланта Дими-вет), због лошег стања птице, из надлежних институција је Завод за заштиту природе Србије и Министарства за заштиту животне средине је

наложено да се птица транспортује у београдски зоолошки врт. То је и учињено. Птица је збринута и успешно се опоравља.

У заштићеном подручју већ дужи низ година управа Резерват Увац д.о.о. покушава да реши проблем са бесправном градњом и са камп кућицама изнад којих су постављени привремени монтажни објекти и исте су постављене на земљишту Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ и Јавно предузеће „Електропривреда Србије“.

Велики број риболоваца исказује незадовољство због забране коришћења ванбродских мотора који нису на електропогон тако што неће купити дозволу за рекреативни риболов на водама које су у оквиру рибарског подручја којима управља Резерват Увац д.о.о.

Током извештајног периода, у пословне просторије Резерват Увац д.о.о долазили су: Републички грађевински инспектор, Републички инспектор за заштиту животне средине, Републички инспектор за рибарство. Свакако смо били у телефонском контакту, а и путем електронске поште, и са другим инспекцијским службама и институцијама.

Чувари, у оквиру свакодневног радног ангажовања, уједно и чисте приобаља Увачког, Златарског и Радоињског језера. Велики проблем са уклањањем кабастог смећа које реке притоке доносе у Увачко језеро и ове године био је изражен нарочито у време поплавног таласа. Покупљено је и однето са воде на стотине џакова смећа. Проблем са отпадом је очигледан и присутан годинама док се системски не реши.

У оквиру задатка обележавања заштићеног подручја, све активности су смањене у извештајном периоду због новонастале ситуације. Доста табли је оштећено или уништено што услед временских неприлика или немаром посетилаца па су те табле замењене и постављене нове.

Приказивање вредности резервата као и промоција, спроводи се кроз медијска представљања (дневне новине, часописи, магацини, радио, телевизија, интернет портали). Резултати рада на очувању и унапређењу стања заштићеног подручја, његовог коришћења, објављују се на званичном сајту друштва.

Почетком 2021. године започет је први мониторинг гнезда белоглавог супа. Мониторинг гнежђења белоглавог супа су обавили чувари. Након обављеног мониторинга урађен је и извештај са фотографијама.

1. БИЛАНС УСПЕХА

Друштво се већим делом финансира из средстава ресерног Министарства. За 2021. годину Програмом пословања, Друштво је планирало средства у износу од 24.640.000,00 динара.

Уговор о суфинансирању са надлежним министарством број 401-00-395/21-04 закључен је 23. марта 2021. године. Уговорена средства у износу од 9.840.000,00 динара пренета су у целости 31. марта 2021. године.

Осим средстава из Буџета, други значајан извор прихода чине накнаде за коришћење заштићеног природног добра. Ове накнаде плаћају предузећа, привредна друштва и друга правна лица, предузетници и грађани, који користе погодности подручја СРП Увац или својом делатношћу, односно радњама, наносе штету природним вредностима заштићеног подручја. Закон предвиђа наплату накнада квартално, и то испостављањем решења обвезницима плаћања накнаде.

Друштво још приходује од продаје дозвола за рекреативни риболов, од продаје улазница у Резерват и у Ледену пећину, од превоза туриста чамцима. У извештајном периоду, Друштво није приходовало од продаје улазница у резерват и Ледену пећину, јер туристичка сезона није почела.

Расходи Друштва у 2021. години, се односе углавном на трошкове зарада запослених, као и њиховог осигурања, накнада члановима Скупштине и осталих личних трошкова запослених, трошкове горива за возила и пловила. Други значајнији трошкови су везани за обављање свакодневних активности (трошкови резервних делова тј. амортизације, регистрације, осигурања основних средстава, набавке алата за рад). Због поштовања епидемиолошких мера и ради смањења ризика од инфекције COVID 19, свакодневна је потреба за набавком дезинфекционих средстава, као и опреме за личну заштиту (маске, рукавице, одела за чуваре који износе угинуле животиње на хранилиште).

Пословање Друштва изискује трошкове закупа простора, затим трошкове грејања, комуналних и осталих услуга, режијског материјала, трошкови рекламе и пропаганде, репрезентације.

Увидом у табелу Биланса успеха, реализовани укупни приходи су знатно нижи од планираних. Један од разлога су више планирана средства субвенција за набавку електромотора. Потреба за овом набавком је настала након добијеног Решења од Завода за заштиту Србије који прописује услове и мере за обављање разних активности у заштићеном подручју. Једна од прописаних мера у овом Решењу је била и забрана употребе мотора са унутрашњим сагоревањем на пловилима, те прелазак на електро моторе. Ова мера је пролонгирана те средства и нису опредељена.

Слаби су резултати постигнути и на позицији приходи од продаје производа и услуга, због слабе продаје риболовних дозвола, јер временски услови не дозвољавају излазак риболоваца на воду. Осим овог, такође су изостали приходи од продаје улазница и пружања туристичких услуга јер туристичка сезона још није почела.

Накнаде јавним предузећима се обрачунавају квартално издавањем решења. Као такве се не третирају у приходе од пружања услуга већ у друге пословне приходе и не подлежу опорезивању.

Реализовани расходи су такође нижи од планираних. Све позиције трошкова су рационализоване, због новонастале ситуације.

Разлика реализованих прихода и расхода показује пословни губитак у износу од 1.137.721,00 динар, који није планиран Програмом. Друштво је у извештајном периоду остварило нето губитак у износу од 1.386.121,00 динар, који није планиран Програмом.

Разлог оствареног губитака је горе поменут. Још један од разлога је доспеће за плаћање судских трошкова по пресуди Основног суда у Пријепољу везано за тужбу три лица која су 2018. године добила Решење о отказу Уговора о раду.

Друштво је доставило Извештај за статистичке потребе за 2020. годину који је унет у базу података за статистичке потребе дана 28.02.2021. године. У току су завршна књижења, израда Редовног годишњег финансијског извештаја као и обрачун пореске пријаве на добит предузећа.

2. БИЛАНС СТАЊА

Резерват Увац д.о.о. редовно измирује своје обавезе према привредним субјектима у складу са Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („СЛ. Гласник РС“, број 119/12).

Увидом у табелу Биланса стања, износ на позицији готовински еквиваленти и готовина су виша од планираних из разлога што су средства субвенција уплаћене на самом крају извештајног периода.

Краткорочне обавезе се односе на уобичајене обавезе за исплату зарада запосленима, накнаде члановима Скупштине. Затим, плаћања обавеза из пословања, накнаде за коришћење рибарског подручја, обавезе за порез на додату вредност.

Остварени износ на позицији друга потраживања је нешто већи од планираних а односи се на потраживања од запослених на име позајмице која је дата заинтересованим запосленим према Одлуци донетој на основу Правилника о раду Резерват Увац д.о.о.

3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Токови готовине из пословних активности обухватају Приливе готовине из пословних активности који су нижи од планираних и Одливе готовине из пословних активности који су такође нижи од планираних.

Приливи се односе на продају риболовних дозвола, приливи од уплата на основу накнада за коришћење заштићеног подручја. Продаја риболовних дозвола није остварена по планираном, због временских услова. Није било прилива од наплате улазница и пружања услуга посетиоцима из истих разлога.

Одливи готовине из пословних активности се односе на исплате добављачима, услуга (комуналне, поштанске, адвокатске), осигурање запослених, осигурање и регистрација возила и пловила, стручне часописе, зараде, накнаде...тројици и остали лични расходи (трошкови службеног путовања), порез на добитак, судске и остале таксе.

Одступања су настала због доспелих судских потраживања тј. пресуда као и адвокатских трошкова везаних за даље активности у вези са случајем на који се трошкови односе.

Токови готовине из активности инвестирања који су планирани, нису и реализовани а односе се на набавку добара, услуга и радова, односно на инвестиције у вези са преласком на употребу електромотора на пловилима.

У вези са горепоменутиим инвестицијама за реализацију истих је планирана помоћ Министарства за заштиту животне средине, но иста је изостала.

Готовина на почетку обрачунског периода износи 6.051.890,78 динара.

Готовина на крају обрачунског периода је у износу 14.470.593,60 динара.

4. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

Зараде запослених се обрачунавају поштујући Закон о престанку важења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Увидом у коначни обрачун, укупна маса за зараде запослених није већа од износа утврђеног Законом о максималној заради у јавном сектору, а у складу са Законом о јавним предузећима и са чланом 5. Уредбе о начину и контроли обрачуна зарада у јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 27/14).

Зарада запосленим се обрачунава по цени рада од 159,40 динара БРУТО.

Трошкови дневница за службена путовања износе 2.300,00 динара применом Правилника о раду на који је добијена сагласност Владе.

У табели трошкова запослених, све позиције су у програмски планираним оквирима.

5. ДИНАМИКА ЗАПОСЛЕНИХ

Број запослених у Друштву на дан 31.03.2021. године је четрнаест. Тринаест запослених су у радном односу на неодређено и једно лице на одређено време. Овом лицу је 31.03.2021. године истекао Уговор о раду на одређено време.

Крајем марта месеца 2021. године, расписан је конкурс за пријем једног чувара природе.

6. КРЕТАЊЕ ЦЕНА ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

У табели Кретање цена могу се видети сви износи цена производа и услуга, као и износи дела накнада прописаних Одлуком о накнадама за коришћење заштићеног подручја Специјалног резервата природе “Увац“ („Службени гласник РС“, број 20/19).

Цену дозвола за рекреативни риболов одређује Министарство заштите животне средине.

Део цена за пружање услуга одређује Друштво а на основу Одлуке директора.

Цене накнада су одређене на основу Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја Специјалног резервата природе “Увац“.

Резерват Увац д.о.о. је евидентиран у систем ПДВ-а као тромесечни обвезник. Већи део прихода чине накнаде за коришћење заштићеног подручја а које се третирају као таксе и не подлежу опорезивању.

7. СУБВЕНЦИЈЕ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА

Средства за субвенционисање су утврђена Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину на Разделу 25-Министарства заштите животне средине, Глава 25.0-Министарство заштите животне средине, Програм 0405-Заштита природе и климатске промене, Функција 560-Заштита животне средине неklasификована на другом месту, Програмска активност 0002-Подстицаји за програме управљања заштићеним природним добрима од националног интереса, Економска класификација 451-Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама у укупном износу од 264.800.000,00 динара.

За 2021. годину, Резерват Увац д.о.о. је Програмом планирао средстава за субвенције у износу од 24.640.000,00 динара.

Уговор о суфинансирању број 401-00-395/21-04 потписан је са надлежним министарством 23. марта 2021. године. Одобрена средства су и пренета у износу од 9.840.000,00 динара.

8. СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Позиције у табели Средства за посебне намене су у оквиру планираних Програмом пословања.

9. ИЗВЕШТАЈ О ИНВЕСТИЦИЈАМА

Програмом Пословања за 2021. годину нису планирана инвестициона улагања, стога је табела Извештај о инвестицијама празна.

III ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И НАПОМЕНЕ

У извештајном периоду, а због ванредне ситуације услед епидемије COVID 19, Резерват Увац д.о.о., тј. запослени у Друштву, су добро и одговорно обављали свој посао, поштујући новонастале мере и ограничења у складу са прописима које је донела Влада Републике Србије.

Чуварска служба резервата је сваког дана била присутна на терену. Пратила је и контролисала активности на заштићеном подручју тј. да ли се обављају у складу са законима и другим важећим актима. Спречавала активности које би угрожавале биљни и животињски свет, као и угрожавање и нарушавање других чиниоца животне средине. Контролисала риболов у складу са Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда.

Резерват Увац д.о.о. чини све што је у његовој снази и моћи да и у овој непредвиђеној, отежавајућој ситуацији очува и спречи загађење животне средине, односно свих њених чинилаца.

Резерват Увац д.о.о.

Миљка Дучић, в.д. директора